

KVINNORNAS STÖNING

Blusen

skall för att kunna tvättas om och om igen och ändå se fräsch ut tvättas med

Gummanns FLINGOR

Fabrikant A. S. ERETTA & Co. Göteborg

16 Augusti 1925.

No 33. 5:te årg.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.

Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Magasinsgatan 12, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6.—, 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2.—.
Lösenummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1925.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag
Människorna en god vilja!
Han och Hon. Av Hedvig Berggren.
Från Kvinnovärlden.
Lomhörda barns undervisning. Av Gerda Meyerson.
Hjärnhälsa. Av Ruth Wester.
Små tyranner. Av Stella Rydholm.
"Övermänniskan." Sinnesorganens träning. Av * * *
Räkneuppgiften.
En kärlekshistoria. Av Matilde Serao.

Utlandskrönika i sammandrag.

Franske utrikesministern, Briand, har under den gångna veckan besökt London för överläggningar med engelske utrikesministern, Chamberlain, i säkerhetsfrågan.

Vad de rådplågat om har varit, dels det franska svaret på den tyska noten för någon månad sedan, dels huvuddragen i den påtänkta säkerhetspakten. Samförstånd uppnåddes mellan de båda statsmännen och engelska regeringen har för sin del sanktionerat den träffade överenskomsten.

"Times" skriver, att de förda underhandlingarna haft en alldeles ny prägelse — en tydlig önskan att genom tillmötesgående bana väg för en slutlig uppgörelse i säkerhetsfrågan. Från utväxling av noter kommer man nu att övergå till muntliga tankeutbyten på vanlig diplomatisk väg mellan de intresserade makterna, varefter skola följa slutliga gemensamma förhandlingar. Säkerhetsfrågan rör sig således verkligen framåt och en fredlig uppgörelse synes både möjlig och sannolik.

Frankrike har fått ett nytt uppror att bekämpa, nu i *Syrien*.

Detta land var förut en turkisk provins. Efter världskrigets slut erkändes det som "självständig" stat under franskt mandat. Befolkningen har icke varit beläten med den sistnämnda anordningen. Nu har en av landets många stammar, druserna, på grund av vissa missagliga franska administrativa åtgärder gjort uppror. Stammen räknar c:a 60.000 själar och är ett krigiskt och frihetsälskande bergfolk.

Den franska pressen medger, att druserna genom överrumpling lyckats anställa svåra massakrer bland de trupper Frankrike håller i det berörda området, men betona samtidigt, att det hela är en lokal företeelse och icke får betraktas som inledningen till en allmän resning i *Syrien*.

De engelska tidningarna, som förefalla bättre underrättade än de franska kollegerna, se saken allvarigare och förutspå att upproret kommer att åsamka Frankrike stora svårigheter, särskilt därför att de syriskas trupper, som tidigare överförts till den marockanska krigsskådeplatsen, nu måste dragas därifrån

och återsändas till *Syrien* för att släcka den där utbrutna upprorsflågan.

Man skulle kunnat misstänka ett samband mellan händelserna i *Syrien* och *Marocko*, men något sådant kan icke påvisas. De båda folk, druser och berber, som rest sig mot fransmännen ha inga gemensamma intressen. Något religiöst förbandsband, det enda som i detta fall skulle kunna ha betydelse, existerar icke mellan dem. Berberna äro muhammedaner men icke druserna.

Från *Marocko* ingå franska segerbulletiner. I striderna synas även spanska stridskrafter deltaga.

En fransk-engelsk misshällighet har uppstått. Den rör icke politiken utan är en känslosak. En kommunalmyndighet i en liten fransk stad *Laventie* har förklarat att sex av de nio engelska krigsgravgårdar, som finnas i stadens närhet, av hygieniska skäl icke kunna få vara kvar utan att de där jordade engelska soldaterna måste flyttas till annan plats, ett beslut som väckt bestörtning och bitterhet hos de stupades anförvanter.

Tyska riksdagen har antagit det tullförslag, mot vilket man på socialdemokratiskt håll rest ett så förbitt rat motstånd. I detsamma ingår även spannmålstullar, "svälttullar". Tullreformen var ofrånkomlig.

Hur tyngande krigsskulden äro för det tyska folket visas av avbetalningssiffrorna. Under tiden 1 jan.—31 juli har Tyskland tillstått sina fordringsägare 840 miljoner guldmärk.

Från *Kina* ingå meddelanden om nya oroligheter.

Varje människa behöver till utvecklingen av sina krafter en mängd kalla och regniga dagar. I en oavbruten lyckas solens brådmognar människan och duger varken att gömma eller kasta bort.

A. Törneros.

Lördagsafton.

Sommaren är långt liden. Dagbräckningen är sen och kvällsmörkret smyger tidigt in under trädkronorna kring villorna och bondgårdarna. Som nu. Men stjärnorna tindra från fästet och om några timmar skall mänskäran höja sig ur skogarna i sydost och lysa över dalen, där just nu havrenekarne stå i mörk. Han drömmer och fantiserar. Det är vemod i vad han spelar. Så tystna hans låtar, och trakten som lyssnat applåderar. Även långt, långt bortifrån kommer det lätta ljudet.

En eldstråle stiger visslande mot

Människorna en god vilja!

Tiden är i nöd. Dess tecken är splittring. Folken äro söndrade inom sig själva, misstänksamma, avundsamma, hatfulla utåt. Den växande välmågan, den stigande upplysningen, demokratiens genombrott, de stora upptäckterna och uppfinningarna på kommunikationernas område, vilka reducerat avståndet och gjort alla folk till nästgränsgrannar, allt detta har icke, som man väntat, lett till försoning, endräkt och samarbete människorna emellan utan till en skärpning av intresse-motsatserna. På brodershatets, samhällsomstörtningarnes och våldets väg skrida kulturfolken mot ett mål som, mänskligt att döma, icke kan vara något annat än undergången.

Var finns den kraft som kan hejda denna olyckliga utveckling, som kan böja de stridiga viljorna samman, förmå dem att i endräkt arbeta för fredliga uppgifter, samfälliga upphöjda mål?

Det är icke en fråga om guld, om mera upplysning, bättre arbetsförhållanden, större frihet och reformer, det är en fråga om den mänskliga karaktären, ett förändligande av livsföringen.

Den enda räddningen som kan skönjas är en religiös pånyttfödelse,

ett återupprättande av de förgätna kristna idealen. Det är de andliga auktoriteterna, de kristna kyrkorna som nu måste tröda till.

De ha förnummit tidens kallelse. Ett synligt bevis därpå är de båda stora konferenser, som i dessa dagar hållas i vår huvudstad, "Världssalliansens för väckande av internationellt samförstånd genom kyrkorna" konferens och det Ekumeniska kyrkomötet, anordnat av det kyrkliga världsförbundet "Liv och gärning".

Båda dessa sammanslutningar företreda den kristna enhetstanken, kyrkans nyvaknade vilja att som en enad religiös makt utföra sin tjånande gärning i en söndrad värld, att mot de själviska lidelserna förkunna och i den enskildes och samhällets liv bereda rum för de kristna grundsatserna.

Skall denna uppgift kunna genomföras? Det synes så. Det är icke längre inför en likgiltig och trotsig värld kyrkan står utan inför en hjälplös och lyssnande. Det är i medvetandet härom hon nu övergivit sin tidigare modlösa och försäglad hållning för att i stället hävda sin ledande ställning på andens och moralens område.

höjden åt sjön till. En knall och den upplöser sig i ett regn av vita, blåa och röda bollar som långsamt sjunka mot marken, fångas av mönkret. Det är någon kraftsuppé som avslutas med fyrverkeri. Man har valt påser, som alla gå till väders, och hela trakten följer road raketernas stolta flykt mot skyn, det sprakande gnistregnet de upplösa sig i, de romerska ljusens granna lek.

Men vad är det väl mot kornblinten som nu kastar sitt mäktiga sken ut över nejden. Utdragna blåvita flämtningar, ljudlösa och kommande men vet icke varifrån.

Och natten skriker, tystnar. Musiken vid dansbanan är slut, raketkistan tom. Flöjtblåsaren spelar dast för sig själv, men trakten lyssnar. Han har icke hörts på hela sommaren förrän nu när natten är mörk. Han drömmer och fantiserar. Det är vemod i vad han spelar. Så tystna hans låtar, och trakten som lyssnat applåderar. Även långt, långt bortifrån kommer det lätta ljudet.

En eldstråle stiger visslande mot

HAN och HON.

Är den tid inne då ridderligheten skall försvinna?

Den som framställer denna intressanta fråga är en engelsk lärd, d:r Paul Bousfield.

Och han fortsätter sina frågor. — Varför är en man artig mot kvinnor? Varför är det artigt att en man lyfter på hatten för en kvinna, en handling som skulle te sig löjlig om hon utförde den till hans ära. Varför bär en man ett paket eller en resväska för en kvinna, även om hon utan svårighet själv skulle kunna göra det?

Nå tror, säger d:r Bousfield sarkastiskt, att han gör det för att visa sin värnnd för det täcka könet. Ett grundligt misstag! Han gör det för att kvinnan skall känna, att hon är — en underlägsen varelse! Det är ingenting annat än mannens starka självkänsla som manifesterar sig i hans artighet och ridderlighet mot kvinnan.

Det är mannen som härskar i världen. Kvinnan är det svaga kärlet. Djupt nere i mannens undermedvetande ruvar emellertid en liten misstanke, att han kanske icke är den härskaargestalt, traditionen gjort honom till. Han känner, ännu knappast medvetet, en räddhåga, en fruktan att han skall förlora sin gynnade ställning. Och därför begagnar han varje tillfälle att påminna kvinnan och även sig själv om, att hon är den svagare, den underlägsna.

Efter att ha läst detta, är man frestad tro, att d:r Bousfield trätt i kvinnorörelsens tjänst. Så är emellertid icke förhållandet. I sitt arbete "Kön och civilisation" underkänner han öppet och oförbehållsamt kvinnorna, men samtidigt undersöker han förhållandena med vetenskapsmannens omutliga sanningskärlek, oförskräckt och grundlighet.

Han anför tusen omständigheter som bevisa, att kvinnan i fysiskt, intellektuellt och andligt hänseende är ofantligt underlägsen mannen. Men han tillägger: — nu, sådana förhållandena nu gestalta sig!

Denna underlägsenhet är en artificiell produkt, skapad av seder och bruk, av fördomar och åsikter som leda sin upprinnelse från en samhällsordning, skapad av män.

D:r Bousfield, som icke är vänligt stämd mot kvinnan, anser dock, att vissa skäl, vilka längre fram skola nämnas, tala för att mannen bör inrikta sina ansträngningar på att lyfta kvinnan upp till sig och göra henne till den jämbördiga medvarelse hon av naturen är.

Men, fortsätter han, detta kan icke ske efter de riktlinier, som hittills försökts. Ty även om kvinnan tillerkännes samma ställning i samhället som mannen, samma medborger-

liga rättigheter, samma utbildnings- och framkomstmöjligheter som han, så skall hon dock i evighet fortvara att vara den underlägsna, den mindre värda!

Det är nämligen icke lagarne och bestämmelserna som handieapa henne. Det är traditionen, den allmänna uppfattningen, som icke blott håller henne kvar där nere, utan som även skall komma att pressa henne ännu djupare ner.

Det är kanske ingen som direkt säger till den lille pojken, att han är av ett annat kraftigare och värdefullare virke än systern, att han är självständigare och starkare är hon. Men hans undermedvetande mottager ständiga suggestioner i den vägen.

Han ser t. ex. systern pyntas med band och rosetter och skrudas i vackra ömtåliga kläder. Själv får han slitstarka praktiska kostymer. Hans byxor, som tillåta honom den största rörelsefrihet, motsvaras hos henne av en kjol som inte får vara för kort samt därunder underkläder som omsorgsfullt måste döljas.

Genast från början inympas den uppfattningen på pojken, att systern är olik honom, att hon är ömtåligare än han och icke på långt när så duktig. Hon är en rar och söt liten varelse, som han måste kela med och taga vara på.

Samtidigt bibringas flickan genom allt detta den suggestionen, att hon är olik brodern, att hon inte är stark och duktig som han utan behöver skydd, att hon inte skall vara frimodig, naturlig och självständig som han utan mjuk, täck och behaglig, och att kläderna i detta hänseende pela en utomordentligt viktig roll. Medan pojken välver stolta framtidsplaner om vad han som stor skall utträta i världen, förstår flickan, utan att det säges henne, att ingen väntar något liknande av henne, helt enkelt därför att hon inte duger till det.

Könsskillnaden understrykes överallt och alltid. I umgängeslivet läggs den ständigt beslag på uppmärksamheten. Man närmar sig icke varandra som människor utan alltid som män och kvinnor.

Vid en middag delar man utan begriplig anledning upp sig i par. Det kan icke vara för trevnedens skull, ty antagligen skulle tankeutbytet bli mera ogenerat och underhållande mellan två män eller två kvinnor.

En kvinnas kläder framhäver alltid det sakförhållandet, att hon är kvinna. De äro särskilt anlagda på att framhålla och draga uppmärksamheten till de kroppsliga behag, som kunna anses intressera männen och tillförsäkra kvinnan deras gillande och välbehag.

Millioner paket

DRICK FRIMÄRKES THÉ

Säljes ärligen

(Eftertryck förbjudes.)

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000.—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteborg. Tandl.-Sällskap.

Tandläkare KARIN THORLEIF
Kungälvsvägen 29. Tel. 11789.
Vard. 1—2 el. efter överenskommelse.

De konstflade förhållanden under vilka kvinnan lever måste med nödvändighet sätta djupa spår i hennes karaktär och själsliv.

Låt oss tänka på ett så viktigt område som kärleksförhållandet mellan man och kvinna. Han får öppet närma sig henne, visa henne sin beundran, sin dyrkan och söka vinna henne. Han lutar därvid icke till ett nytt klädsamt sätt att kamma sitt hår, en ny fin kostym eller bedärande koketta leenden, utan till sina personliga egenskaper, sin karaktär, sin ställning i livet, till uppriktighet i sitt väsende, till djupet av sin känsla.

Men en kvinna som älskar en man och vill gifta sig med honom? En oskriven men sträng och obönhörlig lag förbjuder henne ett sådant öppet, värdigt och vackert närmande. Den kräver, att hon skall intaga en passiv och avvaktande hållning samtidigt med att hon använder alla kvinnliga lockmedel för att tilldraga sig mannens uppmärksamhet.

Hennes utsikter att segra på kärlekens världsliga bestämningar mycket mindre av hennes inre värde än av hennes yttre företeenden, hennes utseende, hennes figur, hennes tänder, hennes håruppsättning, hennes smycken och toaletter, hennes smidighet, hennes förmåga att anpassa sig och framstå som just det ideal mannen drömt om, att behaga och bedåra.

Kvinnans sinne måste under sådana förhållanden bli yttligt, hennes inre outvecklat och hållningslöst. Det kan icke bortresonerat — hon är underlägsen mannen intellektuellt och andligen. Hon måste känna det och hon gör det också, om än icke reflekterat och klart. Hon söker kompensering i medvetandet om sin makt som kvinna och könsvarelse, överdrivande betydelsen härav.

Här mötes hon av mannens förstående och sympati. Just så önskar han, att det skall vara. Hon den svaga, den veka. Han den starke, den beskyddande. Hon skön för hans skull. Han hennes riderlige beundrare.

Märkligt nog och betecknande nog följer mannen vid val av maka icke det naturliga urvalets lag, denna lag som eljes är verksam i livet och enligt vilken det är de starkaste och de bäst utvecklade, de livsdugligaste, som fortplantar släktet.

Icke medvetet men *instinkti*vt rädd om sin härskarställning i världen stötes mannen tillbaka av den resliga, kraftigt byggda, kärmsunda, begåvade, självständiga kvinnan och drages i stället till den spädlemmade, den småväxta, den ömtaliga, veka kvinnan gent emot vilken han har

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Juvellerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.

I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

en behaglig känsla av personlig överlägsenhet.

Detta förhållande att mannen har ett instinkti

Att släktets mödrar på detta sätt och i strid mot det naturliga urvalets lag hållas tillbaka både i fråga om fysiskt och psykisk utveckling måste emellertid i längden komma att skada racen, göra den mindre livsduglig.

Det är denna fara för civilisationen och icke omtanken om kvinnorna, som uppkallat dr. Bousfield till handling och kommit honom att skriva det arbete "Kön och civilisation", som här i sammandrag och på ett ungefär återgivits. Han låter mannen förstå, att det är deras plikt mot släktet, mot civilisationen att förkasta sitt gamla kvinnoideal och antaga ett nytt, den jämbördiga högt utvecklade starka kvinnan. Denna nya kvinnotyp kan framalstras endast om det blir den som har de bästa utsikterna på giftermätsmarknaden. Detta är och förblir problemets springande punkt!

Dr. Bousfields åsikter och argument äro nya och överraskande. Stå de också för en prövning? Låt oss diskutera frågan. Kvinnornas Tidning öppnar helt säkert med nöje sina spalter för hur många inlägg som helst.

Hedvig Berggren.

Här och Där.

I tyska tidningar meddelas, att en svensk, icke namngiven skriftställarinna förklarar, att de svenska kvinnorna hava en ful, slarvig och uttryckslös handskrift. Om en verklig "stil" kan man i regel icke tala. Man krafsar med ilande brådska ner vad man har på hjärtat och utstyr det hela med en del klatschar och slängar för att det skall se energiskt ut. För i världen, tillägges det, satta svenskorna en ära i att ha en värdad och vacker handstil och ansågo hövligheten förda att ett brev var väl avfattat och skrivet.

Den tyska kvinnohandstilen torde vara utan anmärkning, eftersom de svenska kvinnliga kråkfötterna väckt sådant uppseende på tyskt håll.

FRÅN KVINNOVÄRLDEN.

Vid Posttjänstemannakongressen i Göteborg valdes på förslag av föreningsstyrelsen under starkt bifall förste postexpeditören fröken *Hildur Öijer* till förenings hedersledamot.

Patentverket i London meddelar i sin senaste årsberättelse, att det utfärdade icke mindre än 400 patent på nya kvinnliga uppfinningar. Samtliga gäller förbättringar på husgerådets eller klädedräktens område, leksaker eller hygieniska anordningar. Det finns ingen epokgörande eller ens stor uppfinning bland dem. Tydligt är emellertid att kvinnornas uppfinnareförmåga är under rask utveckling.

Lomhörda barns undervisning.

Av GERDA MEYERSON.

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

I de flesta skolor finns det säkert en eller flera små stackare, som ha nedsatt hörsel. Ibland underrättas lärarna härom av barnens föräldrar, ibland veta föräldrarna icke av att barnet hör dåligt. Hemma i den vanliga omgivningen märks dövheten kanske icke så mycket, ibland har man hållit barn för att vara slött eller trotsigt, då det icke genast lytt befallningar eller svarat på frågor, ibland har man omedvetet talat högre med detta barn än med de andra och man anar icke vilka svårigheter det skall få i skolan. Många orättvisor och fördomjudelser får ett lomhört barn där genomgå och om icke läraren upptäcker elevens hörselnedsättning, blir han eller hon säkert hållen för slö och ouppmärksam, mängden gång räknad till de undermåliga och placerad i hjälpklassen, där sådan finnes.

Vet läraren om att ett barn hör dåligt, får detta barn vanligen sin plats på första bänken mitt för läraren och kan på så sätt bli delaktigt i hans undervisning, om ej hörseln är alltför skral. Men icke förty uppstå luckor i barnets vetande, om barnet ej hör kamraternas svar på lärarens frågor. Här och där måste läraren undervisa det lomhörda barnet enskilt, den metoden har använts i Stockholms folkskolor ända tills man hösten 1922 upprättade särskilda klasser för hörselsvaga barn. Men det var ej alltid läraren hade tid eller lust att ge den "enskilda undervisning" som anbefallts åt det lomhörda barnet. Det är mycket vanligt att man i skolorna låter de barn som ej äro alltför döva, "slinka med" utan att mycket bekymra sig om deras svårigheter, de få följa undervisningen så gott de kunna. Visserligen har man på många orter läkarundersökning, då barnen börja folkskolan och då händer det att öronsjuka barn komma under läkarbehandling, men i allmänhet göres det mycket litet för dem utom i Stockholm, Göteborg och Malmö. Så klagade stadsläkaren i en av våra större ej långt från huvudstaden belägna landsortstäder över att staden, som bestod Stockholmsresen och för specialistvård åt öronsjuka barn, icke velat bevilja samma förmån åt barn med öronsjukdom. Och specialister i öronsjukdomar finnas tyvärr på alltför få platser i landet.

Svenska föreningen för dövas väl, som på allt sätt söker befrämja de dövas och lomhörda intressen, har även till uppgift att söka verka för rationell undervisning åt lomhörda barn. Hittills har föreningen dels genom skrivelse till skolstyrelser påvisat nödvändigheten av särskilda klasser för undervisning för lomhörda barns undervisning, dels även låtit meddela fri undervisning i avläsning åt några folkskolebarn i Stockholm, som varit för gamla att intagas i skolans klasser för lomhörda. (Avläsning = labiologi, förmåga att av läpparne se vad en person säger).

Nu är det föreningens avsikt att i oktober 1925 öppna en liten skola för döva småbarn i Stockholm lika med den som sedan 1902 finnes i Göteborg, vilken stad gått i spetsen både vad beträffar de döva småbarnens undervisning och de lomhörda folkskolebarnens placering i särskilda klasser med avläsningsundervisning. Redan 1915 upprättades dylika klasser i Göteborg, medan man i Stockholm började med dem först hösten 1922 och i Malmö hösten 1923.

De dövfödda barnen och de som under tidigare år genom sjukdom — ofta skarlakansfeber — mistat hörseln eller fått denna nedsatt och därför så småningom förlorat tal förmågan, ha i regel lämnats utan all ledning, tills de vid 7—8 års ålder intagits i dövstumsskolan. Erfarenheten har visat att även barn, som vid 5 års ålder mistat hörseln, glömt bort att tala och blivit efter i sin utveckling, då hemmen i allmänhet icke förstärkt uppfostran och leda de döva barnen, som dels bli bortskämda och självsvaldiga, dels förslöade. Det är därför av stor betydelse att möjlighet till uppfostran och undervisning redan före skoltiden beredes dem.

Den lilla skolan i Göteborg, som allt sedan sin uppkomst letts av fröken Annie Koch, har varit till ovärderlig hjälp både för de dövfödda och dövlivna småbarnen och deras föräldrar. Redan vid 3, 4 års ålder ha de fått komma till skolan, de minsta ha haft 2 1/4 timmes skoltid, de äldre 4 timmar med 2 raster om 30 och 15 minuter. Alla barnen erhålla artikulationsundervisning, för att lära sig tala. Det går så till att lärarinnan sätter barnet på sitt knä och tar dess ena hand, som hon håller mot sin strupe. Så uttalar hon olika ljud, t. ex. "a". Barnet känner då hur lärarinnans strupe plötsligt kommer i dallring och söker göra efter. Så läras efter hand läpparnas och tungans rörelser vid uttalandet av olika ljud och ord. Denna undervisning pågår för varje barn endast en kort stund varje dag. F. ö. lära de äldre barnen läsning och skrivning och alla barnen sysesättas med Kindergartenarbeten och diverse övningar och lekar. För att vidga barnens erfarenhetskrets och öva deras iakttagelseförmåga tar man med dem på promenader, på besök i saluhallar, hos hantverkare, i museer m. m. Mycket viktig är den moraliska uppfostran de få. Mången liten stackare, som av sina föräldrar förklarats tjurig och svårhanterlig, har i skolan, där man förstår sig på honom, blivit glad, lydig och älsklig. Vid 8—9 år ha de dövstumma barnen i fröken Kochs skola övergått till Vänersborgs dövstumsskola, där intagningsklassen överhoppats, medan de lomhörda barnen intagits i Göteborgs folkskolors klasser för hörselsvaga. Flera av dessa senare barn hade en gång *kunnat* tala, men sedan de genom sjukdom, blivit starkt

Har Ni nå g o t

att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i **Göteborgs Morgonpost** Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni nå g o n

tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i **Göteborgs Morgonpost** Göteborgs största morgontidning.

Ingen övervikt

KAPPSÄCKAR Enastående Praktiska, Rymliga och Lätta, Finnes i alla storlekar ända upp till 80 cm.

Förekommer även i små, ytterst användbara storlekar från 30 cm.

Kr. 3.75

JOHN A. GAHM
Korsgatan 12 - Göteborg.

KRÄFTFISKE.
En YvY-tvål i häven är bättre än tio i bäcken.

YvY-Tvålen
intager sedan länge förnämsta platsen bland alla toalettmiddel, när det gäller rationell hudvård.

Pris 1 kr.
A.-B. YvY-Fabriken, Ystad.

lomhörda, hade de helt eller delvis förlorat sin språkförmåga. I skolan för döva småbarn hade de åter lärt att tala samt inhämtat de första grunderna i avläsningens svåra konst.

I lomhörklasserna äro barnen högst 10—12 i samma klass. De äro placerade i halvcirkel kring lärarinnan för att kunna se såväl henne som alla kamraters ansikten. Undervisningen är densamma som i normalklassen, samma ämnen och kurser, men timmarna äro kortare. De lomhörda barnen bli nämligen fortare trötta än de normalt hörande, de måste ju anstränga sig både att lyssna och se vad lärarinnan säger. Men lomhörklassernas lärarinnor sätta en ära i att hålla sina elever på samma nivå som parallellklasserna med normalt hörande barn. Utom de vanliga skolämnena läres ju avläsning, men i allmänhet hållas lektionerna av lärarna så att barnen få öva både hörsel och avläsningsförmåga. Därför måste lärare i lomhörklasserna tala högt, tydligt och långsamt.

När man ähör en lektion i en klass med hörselsvaga barn frapperas man genast av de flesta barnens livliga och vakna utseende. Ett barn som hör dåligt och går i vanlig skolklass brukar ha ett ansträngt, ofta lidande uttryck. Särskilt under de sista timmarna i skolan måste ett barn med nedsatt hörsel anstränga sig mycket och förmår då ofta ej övervinna en tröthetskänsla, som slappar dess uppfattningsförmåga. Det lomhörda barnet använder sin kraft både för att kunna höra och fatta, medan ett barn med normal hörsel endast behöver fatta det utan ansträngning hörd.

I klasserna för hörselsvaga barn är hela undervisningen lämpad efter barnens förmåga, där användes t. ex. mer åskådningmaterial än i vanliga klasser. Framför allt övas barnen i avläsning samt få, där så behöves, lektioner i artikulation. Gymnastikövningarna modereras, alltför våldsamma hopp, balansgång o. d. måste undvikas, då öronsjukdomar ofta medföra yrsel.

Det har visat sig att barn som på grund av dålig hörsel måst anstränga sig att följa med i en vanlig klass och därför varit kläna, modlösa och skygga, kanske också utsatta för kamraternas hån, blivit friska, glada och lärt sig sedan de flyttats till klassen för hörselsvaga barn. Tillsammans med kamrater som lida av samma lyte, känna de sig icke som förut ensamma och underlägsna, deras intelligens utvecklas fortare, när de undervisas på ett efter deras hörsel förmåga lämpat sätt och deras självförtroende växer. Så bli de bättre rustade för livets kamp än de eljest skulle ha blivit.

Många föräldrar förstå ej detta. De vilja icke medgiva att deras barn placeras i klassen för hörselsvaga, anse detta för en skam. Lomhörda barn som utan allt för stora svårigheter kunna följa undervisning i vanlig klass, böra naturligtvis få

gå där. Men då hörselprövningen visar att barnet ej kan uppfatta vanligt tal på 2 meters avstånd kan det säkert icke följa med i en vanlig klass. Vid olika skolor tillämpas olika metoder för prövning av barnens hörsel och dessa prövningar utredas på bestämda tider under det barnen gå i klasserna för hörselsvaga. Både barn och föräldrar bli mer och mer tacksamma för att dessa klasser inrättats. Även de föräldrar som till en början hyste betänkligheter mot att låta sina barn gå där, ha tacksamt erkänt att de äro till stor välsignelse.

Rummens utseende blir helt annorlunda, sedan linoleummattorna blivit fernissade. Vi utföra arbetet omsorgsfullt och billigt. "Linopeters", Kungälvsvägen 2.

Ack, när det guld är slut, som köpte smickret, Då tappes den mun, som andats detta smicker! Kalasetts slut kör vännen ut, En vinterdag och dessa flugor domna!

W. Shakspeare.

Om en människas handlar eller talar i ett ont sinne, så följer henne smärta, alldeles som hjulet följer den människas steg, som drager kärran.

Dhammapala.

Lille Klas och hans ännu mindre bror Pelle ha råkat välta ut ett bläckhorn över sin pappas vackra skrivbord. Lyckligtvis väntas ha icke ut till villan förrän med kvälls-tåget och pojkarne gå tidigt till sängs uppe i övre våningen.

De höra den fruktade komma hem och gå in i sitt arbetsrum. Strax därefter knarra hans steg i trappan. — Vi låtsar att vi sover, viskar Klas ivrigt.

— Men tror du inte, undrar Pelle, att det vore mera praktiskt att vi toge på oss byxor?

Varen Svenske!

Sedan de Svenska skofabrikerne börjat förse skodonen med gummiklackar hava vi tillverkat en speciell klack för dessa.

Denna klack, som med ett prydligt, elegant yttre, förenar ringa bekvikt och enastående slitstyrka, säljes under benämningen

Elgklack

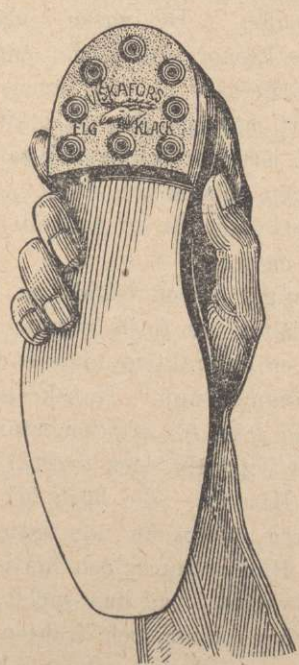
och har å slitytan jämte namnet *Viskafors* ett elghuvud i relief.

Köpa uteslutande skodon med denna klack, som överträffar alla andra i slitstyrka.

Å ett Svenskt skofabrikat kräves *Svensk* klack.

SKANDINAVISKA GUMMIKTIEBOLAGET,
VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
fabrikat till fabrikspriser.

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

Varje afton kl. 8.
DEN STACKARS HERMAN
Bilj. kl. 12-2 och efter kl. 5. Tel. 7760.

Hjärnhälsa.

Hjärnans kapacitet i fråga om arbete är till väsentlig grad beroende av vår diet.

Den som arbetar med hjärnan behöver en näringsrik föda. Undernäring betyder nedsatt uppfattningskraft, försämrat arbete, otillräckligt arbetsresultat.

Man har sett detta särskilt bekräftat i folkskolan av de barn som komma från fattiga hem.

Självförsörjande kvinnor, sysselsatta med hushållsarbete, ha ofta överräskande liten förståelse för vikten av god och verkligt närmande kost. Hur ofta sitta de icke över ett mål, utnyttja de icke en ordentlig måltid mot ett konditoribesök eller ett par smörgåsar!

Alltså en intelligensarbetare behöver en näringsrik, så att säga koncentrerad föda. En kroppslig arbetare, som vanligen är välsignad med en strykande aptit, kan mycket väl nöja sig med skrymmande föda, där den mindre näringshalten uppvägs av den större mängden.

Alltför rikliga måltider nedsätta högst väsentligt hjärnans arbete för de närmaste två timmar. Detta bör man ha i minne och undvika när mycket och brådskande arbete ligger över en.

Överhuvudtaget mår en hjärnarbetare bättre av flera och lättare måltider än av ett par större.

Vid tankearbete förbrukar man kraft alldeles som vid kroppsligt arbete, och man bör därför gärna låta det efterföljas av en styrkande lätt måltid.

Hjärnans prestationsförmåga bestäms även av blodets syrehalt, alltså av människans andningskapacitet och av tillgången på frisk, ren luft.

För ett par år sedan offentliggjordes resultatet av vissa undersökningar man gjort vid ett stort engelskt gossläroverk. Det visade sig att de goda huvudena återfunnos hos de pojkar som ägde de högvälvda bröstorgarne, den stora andningsförmågan, under det att den klena begåvningen följde med de insjunkna bröstorgarne!

Att vår tankekraft verkligen reduceras genom inandning av kvav och ören luft ha vi nog alla erfarenhet av från de överfyllda föreläsningssalarna och kyrkorna.

En rätt vanlig uppfattning är, att man håller hjärnan i god form ge-

nom att spara henne så mycket som möjligt.

Detta är emellertid ett grundligt misstag. Liksom musklerna vinna i styrka genom att brukas och även ansträngas inom rimliga gränser, så utvecklas och stärkes hjärnan genom att avkrävas allt det arbete hon utan överansträngning når med.

Gjorda undersökningar ha visat, att en hjärna, som tänker och arbetar, tillföres mera blod och näring än den sysslösa hjärnan, och att den därför växer, utvecklas och bibehåller sin vitalitet in i ålderdomen. Intelligenser, ursprungligen små, kunna på detta sätt med tiden nå verklig betydenhet.

Å andra sidan atrofiaras, d. v. s. tynar och försämras den föga brukade hjärnan till mängd och beskaffenhet. Personer vilka i unga år betraktats som begåvningar, men som underlåtit att hålla sin hjärna i form, komma längre fram i tiden att te sig ganska medelmåttiga.

Den underlägsenhet ifråga om intelligens man tillvitar kvinnan finner antagligen sin förklaring just här — kvinnan sysselsätter sig i allmänhet icke med omfattande och ansträngande tankearbete, vilket däremot vanligen är fallet med män.

Den strängt arbetande hjärnan förtjänar och behöver rekreation och vila. Överansträngning straffar sig genom nedsatt arbetsförmåga. Frisk luft har redan nämnts som förutsättning för hjärnhälsa. Vidare tillräcklig sömn, motion men absolut utan överansträngning samt sluttigen förströelse, som tränger undan arbetstankarna och tillför hjärnan annat tankestoff.

Ruth Wester.

Små tyranner.

Min åttaåriga dotter kom till mig en dag och klagade sina bekymmer: "Mamma flickorna säger, att ja inte får gå må dom för ja inte har kapshong på min regnkappa".

När flickan efter lämplig tröst återgått till sitt bollande, i vilken ädla konst hon håller på att uppnå mästerskap, trots att bollandet de senare åren undergått en väldig utveckling tog jag mig en funderare över hennes ord.

I detta fall gick det verkligen inte att kasta skulden på tidsandan, som annars får bära hundhuvudet för mångt och mycket. För mitt minne framstod istället några livliga scener från min egen skoltid, som klart visade, att den ena generationen i detta hänseende är den andra tämligen lik. De små flickbarnens tankar ha nog alltid sysselsatt med klädfrågan, och i alla tider ha deras hjärtan utmärkt sig för en

Knut Heurlins Hemslojd
Korsgat. 8, Göteborg. Södergat. 26, Malmö

Stopa kaffet och drick
CAP
KAKAO

Originalförpackningar å 100 gr. och 500 gr.
är tillräckligt av bästa fullmogna kakaoer
utan tillsats av varken kanel, vanilj eller kemikalier.
De som smakar CAP KAKAO
dricker den sedan dagligen.

GYNNA VÅRA
ANNONSÖRER
medelst inköp!

viss grymhet mot dem som på något sätt sticka av mot omgivningen.

Det är nu mer än trettio år sedan jag beträdde lärdomens törneströdda stig. Jag sattes i en mycket ansedd skola i en av våra större städer och gjorde rätt snart några bittra erfarenheter. Sex syskon voro vi hemma, och inkomsterna voro inte över sig stora, min mor sydde själv till hela sin skara, och det kan tänkas, att snittet på klädningen eller tygvalet inte alltid var i strikt överensstämmelse med då rådande mode.

Men att det skulle bli en källa till så bitter sorg, anade nog inte min flitiga mor! De små damerna i förberedande voro minst sagt hjärtlösa, och än idag efter så många år av både glada och bittra erfarenheter, stå vissa scener från skolans första år så inbrända i min själ, att jag när som helst kan se dem för mig och känna barnets gränslösa sorg, då de råkar ut för grymhet.

Särskilt minns jag en liten klädning, som helt säkert skulle anses stilig just nu, då färger och mönster inte gärna kunna bli brokigare och mera iögonfallande än vad de äro — en klädning av blått och rött tyg i skotskt mönster, som av någon dunkel anledning gick under namnet "diskklädningen".

Och likaledes kommer jag tydligt ihåg en scen i "korridoren". Det var då jag överraskade en utvald grupp framför min olycksaliga kapp — sydd av min rara sagofarmors gammaldags krage och av ett synnerligen gediget tyg men tyvärr med "noppor" på! Flickornas ton var oerfärdig i sitt förakt, då de efter att ha nupit i tyget förundrade sig över hur jag kunde gå i en sådan kapp.

Jag minns inte, om det var denna händelse som kom bägaren att rinna över — alltnog, min mor gjorde razzia bland mina kamrater och någon slags uppgörelse kom till stånd. Jag minns att min värsta plågoande strax före förhöret kom till mig och bad, att jag inte skulle förråda henne, och i mitt hjärtas svaghet lovade jag låta bli och höll ord.

Som belöning härför beredde hon mig åtskilliga obehagliga stunder under vår skoltid. Jag har ibland undrat, om hon som jag är mamma till egna barn, och om dessa i sin tur plåga något litet oömdert offer — men troligen har livet lärt henne sina läxor.

Ibland har jag för min dotter be-

MERKURTVÄLEN
använd enligt bruksanvisningen
giver ett stort resultat.

rättat dessa minnen och hennes ögon ha tårats och hon har önskat, att hon varit med på den tiden — hon skulle nog ha försvarat mig, hon!

Vi ha emellertid kommit överens om att kläderna inte skola få spela en alltför stor roll i hennes liv. Hon går med glatt mod till skolan klädd i veckad blå kjol och sjömansblus samt nätta, små förkläden. Och jag vågar påstå, att hon och ett fåtal flickor i den stora skola där hon går utgöra en sannskyldig vilopunkt för ögat, där de sitta i sin enkelhet bland massan av underbara skolklädningar förfärdigade av siden och creper i regnbågens alla färger, och där en festlig terrakottafärgad jumper skriar vid sidan av en dito i karmosin eller ettergrönt. Färgglädje är roligt men inte då den förekommer för otyglat på små skolflickor!

Jag vågar icke ens viskande föreslå en skoluniform som de engelska flickorna ha (och som dessvärre på flera håll urartat till en synnerligen dyrbar dress, förfärdigad av yppersta material och sydd av skickliga och dyra skräddare), men min tanke dröjer ibland vid en trevlig, firkförsedd skolrock, som kunde tas på i skolan och hänga kvar på middagen. En sådan skulle säkerligen bespara både flickor och mammor en del bekymmer.

Det är således egen erfarenhet av mindre angenämt slag samt en viss revolt mot rådande moderaseri, som dikterat ett blygsamt förslag om en skolrock och en vädjan till de mammor som läsa dessa rader att hjälpa barnen att få högre ideal än — en omväxlande garderob.

När jag ser min klass framför mig — alla dessa små människoimnen så olika till yttre och inre egenskaper — tycker jag mig bakom var och en skymta hemmet, den anda som råder där, den miljö vari barnen leva. De föra faktiskt med sig till skolan just den atmosfär hemmet ger dem, det har jag ofta funnit bekräftat då jag av någon anledning haft tillfälle se barnen i deras hem.

Stella Rydholm.

Det är icke endast tapeterna och gardinerna utan minst lika mycket linoleummattan, som sätter sin prägel på ett rum eller våningen i sin helhet. Hos "Linopeters", Kungsportsplatsen 2, kan Ni välja ut den bästa mattan för vart och ett av Edra rum.

Minns att gudarne ej hylla hand, som äger, utan hand som ger.

J. L. Runeberg.

"Övermänniskan."

Simmesorganens träning.

Av ***

I nr 1 av innevarande årgång av Kvinnornas Tidning, skrev underteknad en art. "Hur blir man övermänniska?" Det hade varit meningen, att denna artikel omedelbart skulle fått en fortsättning, men förhållandena hava tills nu förhindrat denna plans förverkligande.

I inledningsartikeln berättades om en fransk vetenskapsman på psykologiens område d:r A. Perez som i en avhandling skrivit:

— Ha vi människor då ingenting annat än armar och ben? Ha vi icke även öron och ögon? — Öva då icke endast musklerna, uppmanar han, utan även de sinnen, som kontrollera dem. Låt icke den i våra dagar så väl kända termen "fysisk fostran" begränsas endast till "muskelfostran", utan låt den omfatta även *sinnesorganens* hygien och utveckling. Sinnena, fortsätter han, kunna betraktas som själens fångstarmar, medels vilka den till sitt eget berikande insamlar intryck i den omgivande världen. Sinnesorganens träning är därför av avgörande betydelse för intellektets utveckling. Vart och ett av dem måste tränas till den högsta grad av fullkomning genom särskilda metodiska, gradvis skräpta övningar.

D:r Perez avslutar sin artikel med orden: — En ny gymnastik måste skapas för detta ändamål.

En engelsk psykolog med d:r Latson ger i sitt arbete "Hemligheten om mentalt överherravälde", utkommet på L. A. Fowler & Co:s förlag, London, anvisning på ett sådant system.

När han går att beskriva hur man genom att träna sina sinnesorgan kan bli "övermänniska" d. v. s. avsevärt höja sig över mängdens vanliga rätt låga nivå, säger han uttryckligen ifrån, att det icke är fråga om några "hemliga" krafter. Han rör sig på den kända verklighetens fasta mark, där var och en som vill göra sig besvär kan följa honom och övertyga sig om att vad som säges verkligen är sant.

Banbrytande på detta område är emellertid d:r Latson icke. De gamla indiska raja-yogasystemen rekommendera ungefär samma metod för sinnesorganens träning även om övningarna icke äro alldeles desamma.

Vad som gör d:r Latsons uttalanden så värdefulla är, att de härröra från en vetenskapligt bildad västerländsk, som med stöd av egna erfarenheter går i godo för att det verkligen ligger något i saken.

Säg det med Blommor!

Alltid utsökt vackra i

Vasa Blomsterhandel

Gustaf Ekman

Storg. 31. Tel. 4314-10365.

Filial: Vasagat. 21. Tel. 5481.

En lämplig Födelsedags- och Namnsdags-present

är

Kvinnornas Tidning

Presentkort Kr. 3:50 pr 1/2 år,
2 kr. pr 1/4 år säljas på tidningens
exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

En kärlekshistoria.

Av Matilde Seroo.

Översättning.

— Låt oss fara bort härifrån... fort! sade Grazia nervöst och kastade sig tillbaka på dynorna.

Hon var rädd för att lik-gondolen skulle fara samma väg som de och upprepade ivrigt: fort, fort! utan att hon vågade vända sig om.

Först då de hunnit ett stycke framåt, vände hon på huvudet och betraktade Ferrante. Han var blek och såg så lidande ut att hon greps av ångslan och medlidande. Efter ett ögonblicks djup eftertanke förstod hon hans känsla.

— Du tänker på ditt barn? frågade hon sakta och såg honom in i ögonen.

Denna gång hade han icke mod att tåga; han svarade ja, genast och utan att tillägga ett enda ord. Och hennes armar sjönko matta ner som hos en besegrad, som svimmande känner livet försvinna.

Och dock, på aftonen vann hennes goda, ädelmodiga natur seger, och hon gick in till honom i den stora, kalla salongen och bad honom om förlåtelse. Hon ödmjukade sig, var förvirrad, kände att avståndet dem emellan växte och växte, och hon sökte att med ömhet och kärlek å nyo närma deras själar till varandra. Hon såg honom darra, såsom hon själv darrade av smärta, ömhet och medlidande; han smekte hennes hår med den kärleksfullaste rörelse, som hon väl kände, medan han med undertryckt röst talade lugnande ord. Det var som om de ömsesidigt ville trösta varandra för en stor olycka, vars namn ingen av dem ville uttala.

Varken solen eller de milda oktoberdagarna eller deras modiga, ärliga hjärtans ansträngningar eller farhågor för katastrofen, som de kände nära sig, och som de av all makt ville avvärja, kunde återgiva Grazia och Ferrante det, som österkalleligt flytt bort från dem. Än nu många dagar såg Venedig, som sett och ämnat skall se mycken älskog och så många älskande, ännu i många dagar såg den sköna, levnadströtta staden dessa bägge älskande på sina gator, torg och i

sina kyrkor. Alltjämt gingo de hand i hand som om de för beständigt ville färdas tillsammans och med en kraftansträngning besegra den hemlighetsfulla makt, som sökte skilja dem åt.

Ur stånd att bära ensamheten i deras dystra våning, ur stånd att i ensamhet föra en konversation, som icke instinktmässigt förde till ett ödesdigert slut, sökte de att bringa den yttre världens inflytande emellan sig, begärliga efter allt som kunde skingra deras sinne och tankar.

Otaliga voro de vandringar de företog under Procurazernas valv, på Piazza San Marco, i gallerier och kyrkor. Dagarna förlöto på detta sätt, men nätterna voro långa, outtröttliga. Mer än en gång steg Grazia upp, när sömnen fortfarande nekade henne sin tröstande glömska, och gick viljelös omkring i de öde rummen. Understundom gick hon bort till dörren till Ferrantes rum och hörde då, att han också var vakn och att också han gick fram och tillbaka, tid efter annan stannande vid det öppna fönstret för att se ut över den stora kanalen. Det kval de bägge kände under den

na strid emot en dold och okänd fiende, var som en mäktig flamma, som förstörde deras inre, utan att de strömmar av tårar, som de utgöto, förmådde släcka branden.

De talade icke med varandra om den smärta, som gnagde dem, men bägge gissade de instinktligt hemligheten utan ord och utan förklaringar.

En dag emot slutet av oktober gingo de ombord på en liten ångare, som skulle föra dem över till Lido, en liten, grönskande ö, översälad med villor, och vars ena kust vetter emot lagunens slumrande vatten, medan den andra sköljes av Adriatiska havets larmande böljor. På den sistnämnda kusten ligger en badort, som om sommaren lockar tusentals italienare och främlingar till ön, men som nu, då sommaren flyktat, låg tyst och öde. Intet kunde vara mera melankoliskt än denna övergivna badort. Badhusen stodo öppna; en och annan dörr stod och smällde för vinden, och i parken syntes icke en mänsklig varelse.

Grazia och Ferrante gingo ut på terrassen. De lutade sig över räcken och sågo ned i de frågande böljorna, som då och då överstänkade dem med skum. Plötsligt hör-

des en röst, som tilltalade dem och väckte dem ur deras sorgsna drömerier. Det var en bekant och vän till dem bägge, en ensam själ, liksom de själva, en adelsman från södra Italien, som under ett lätt-sinnigt och något skeptiskt yttre gömde ett djupt och varmt hjärta.

Fian var den ende som hade anat deras passion, och då han nu träffade dem här, visade han varken förvåning eller likgiltighet. Och Grazia och Ferrante, som förut hatat och skytt varje beröring med andra, voro förunderligt nog så uttråkade av sin dubbla ensamhet och sina hemliga själslidanden, att de den dagen kände det som en lätt-nad att stöta på denne vän; och konversationen, som snart kom igång, fick en ovanligt hjärtlig prägel, som om en hemlighetsfull länk andligen förenade dessa tre människor med varandra. Själve Giorgio, den eftersökte balkavaljeren, den ivrige deltagaren i jaktpartier och fester, tycktes nästan här, långt bort från Rom, denna sorgsna övadersdag glömma sin lättsinniga skepticism, och det låg liksom en vekare klang i hans röst och över hela hans väsende. Grazia, som känt honom

sedan många år tillbaka, sade det till honom.

— Det är minnena, svarade han med ett halvt leende.

— Personliga minnen? frågade Ferrante allvarsamt.

— Även det. Men först och främst är det själva Venedig. Jag kan icke komma hit utan all den sorgmodighet, som jag eljest söker undertrycka, får makt med mitt sinne.

— Och varför reser du då hit? sporde Ferrante. Varför alltjämt riva upp de bittra såren? De vise förstå att glömma.

— Är du en av de vise? frågade Giorgio ironiskt.

— Nej, svarade den andre nästan ödmjukt.

— Icke jag heller. Jag reser hit varje år liksom man gör en pilgrimsfärd. När världen bragt min känsla att steln, när jag känner att jag är på väg att bli en kall egoist, som är i stånd att offra allt för mitt nöje, när jag känner att fåfänga och dum åregrighet hålla på att uppsluka mig helt och hållet, så lämnar jag Rom, Paris eller London och reser hit, ensam, för att helbräddas, för att bli mera mänsklig och för att bli bättre.

A. LUNDBLADS BEGRAVNINGSBYRÅ

KUNSGATAN 12
TEL. 11045, 776, ankn. bost.
Omsörjer pietetsfullt hela begravningar

nöjsam i sig själv men även av det allra största praktiska värde.

Sinnesorganens träning är utomordentligt lätt. För alla! Hela konsten består i att bruka dessa organ *aktivt* och ej, som brukligt är, passivt. I stället för att endast mottaga sinnesintrycken skola vi uppfånga dem. I stället för att endast se skola vi iakttaga, observera! I stället för att endast höra skola vi lyssna. Med andra ord: *vår uppmärksamhet skall intint samarbeta med sinnesorganen.*

De experiment d:r Latson, dels själv, dels med hjälp av skolgossar och ynglingar anställda hade huvudsakligen till syftemål att undersöka i vilken grad synsinnet kunde utvecklas med hänsyn till observationsförmågan.

Det är fotografiska bilder ögat förmedlar till hjärnan. Hur passklara, omfattande och bestående kunna dessa bilder bli? Det var denna fråga d:r Latson gjorde sig.

Ett belysande svar gavs av ett experiment med siffror.

Man övade sig med sifferkvadrater, först med ett fåtal siffror t. ex. tre tresiffriga tal, skrivna under varandra, och sedan gradvis med ett allt större antal.

Det var icke fråga om någon ansträngning, något inpluggande. Det var en bild av sifferkvadraten man med en enda snabb, uppmärksam blick skulle uppfånga. Man vann efter hand de mest häpnadsväckande resultat. Rekordet sattes av en tolv års pojke med helt vanlig begåvning. Han kunde med en enda blick uppfånga och i minnet behålla en klar bild av åtta åttasiffriga tal, alltså 64 siffror. Så tydlig var denna bild, att han med bortvänd blick kunde läsa upp talen fram- och baklänges, nedifrån och upp, kors och tvärs. Han kunde på tillfrågan ange vilken siffra som stod t. ex. den sjätte i ordningen på sjunde raden o. s. v.

Den inhämtade förmågan att se på ett så intensivt och fullständigt sätt, att göra en så utomordentligt skarp observation inskränker sig naturligtvis icke till experiment av detta slag, i vilket fall den endast skulle ha kuriositetsvärde. Denna förmåga följer den person, som förvärvat och vidmakthåller den, överallt i livet som en utomordentligt värdefull personlig tillgång.

Sinnesorganens träning består, som förut sagts, i övningar som gå ut på att vänja uppmärksamheten vid att samarbeta med sinna. En

verkligt besvärlig uppgift! Vi behärska nämligen icke utan vidare vår uppmärksamhet. Vi ha ofta ofantligt svårt att efter egen önskan samla och hålla den kvar i en bestämd brännpunkt. Den gör ständiga eskapader.

Då vi skola upptaga träningsarbetet, måste vi därför börja med övningar, av vilka var och en endast tar ett ögonblick i anspråk. D:r Latson ger anvisning på de nyss nämnda sifferkvadraterna. Andra föreslå olivfärgade små kulor, av vilka man griper en handfull, eller av dominobrickor, som till växande antal lägges bredvid varandra på bordet. Vad det gäller är att skjuta undan alla störande tankar och koncentrera uppmärksamheten uteslutande på uppgiften, att med en enda blick se hur många kulor av olika färg det finns i handen, hur många "ögon" dominobrickorna tillsammans visa. Jämsides med dessa övningar bör man bedriva även andra, vilka ha den förtjänsten att de icke taga någon särskild tid i anspråk. De bestå helt enkelt i, att man tänker på det som man är upptagen av och icke på något annat, att man, när man äter, ger akt på vad maten smakar, att man, när man gör toalett, tänker på varje detalj i påklädseln, att man vid en promenad livfullt och intresserat iakttar allt vad som tilldrar sig omkring en, att man ägnar uppmärksamhet åt gatuscenerna, att man observerar de människor man möter, att man njuter av luftens friskhet och doft, att man lyssnar till alla ljud, bilarnes rullande, fågelkvittret i buskaget, vindens sus i trädskronorna, kort sagt att man på ett medvetet, ett aktivt sätt samlar in sinnesintryck. Sedan på kvällen en rekapitulation av dagens händelser och upplevelser i detalj för att undersöka hur mycket av dem, som stannat kvar i minnet!

Det ligger till en början en viss ansträngning här i men den lönar sig!

Det är icke utan skäl d:r Perez så lidelsefullt uppmanar oss att låta tidens högt uppskattade fysiska fostran omfatta icke blott *muskelfostran* utan även *sinnesorganens träning*.

Låt oss komma ihåg, att det är sinnesorganen, som förmedla till oss kunskapen om den värld vi leva i. Om vi låta dem förbli endast delvis utvecklade, skola vi — och det på ett oklart och ovaraktigt sätt — mottaga endast en bråkdel av de intryck utifrån, som skulle blivit våra, om dessa organ övats och utvecklats så långt deras möjligheter sträcka sig.

Vi ha klart för oss att blindhet och fullständig dövhet äro en olycka, att de betyda ett fattigt, många glädjemen berövat liv, en oerhört försvarad kamp för utkomsten. Vi ha klart för oss att detsamma, om än i mindre grad, är förhållandet när hörsel- och synförmågan visserligen finnas i behåll men äro nedslagna under det normala. Det är då lätt att förstå, att *överutvecklade*

sinnesorgan betyda ett på sinnesintryck rikare och därför mera innehållsmättat, mera omväxlande, mera givande, mera utvecklande och antagligen också lyckligare framgångsrikare liv än genomsnittsmänniskans.

Räkneuppgiften.

En lärare, lär ha fått mottaga följande brev vilket antagligen många mammor skola sentera med en humoristisk glimt i ögat.

Min herre!
Jag skulle stanna i den största tacksamhetsskuld om ni ville ge

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

min lille gosse lättare hemuppgifter i räkning.

Den senaste lydte så här:
Du har ett kärll av obekant storlek. Det är fyllt med öl. Du tömmer det på flaskor, som du har till hands, nämligen en literbutelj, 3 st. 2/3-liters buteljer samt 6 st. 1/3-liters buteljer. Hur mycket öl fanns i det ursprungliga kärlet? Hur många buteljer på 1/3-liter skulle du behöva för kärlets tömning?

Min man och jag försökte som vanligt att lösa uppgiften men misslyckades, och då vår lille gosse sade, att han inte vågade gå till skolan, om vi inte kunde räkna ut talet, beslöt vi att lösa uppgiften på praktisk väg.

Vi köpte hem öl, nämligen 3 st. 2/3-liters buteljer samt 6 st. 1/3-liters buteljer samt ytterligare tre st. av den sistnämnda sorten som vi slogo på en helliters flaska. Vi kunde sedan lätt nog räkna ut, att det gick fem liter öl på det ursprungliga kärlet.

Men svårare blev att komma underfund med hur många kvartslitrar, som kunde fyllas med denna kvantitet. Det fanns nämligen inga så-

dana flaskor att få köpa i hela staden.

Sedan vi experimenterat igenom hela servisen komma vi emellertid underfund med att det gick precis fyra tekoppar öl på hellitersflaskan. Sedan mätte vi upp allt ölet med en tekopp och funno då att det av de fem literna öl blev aderton kvartslitrar.

Det är dock möjligt att det blir något mera. Saken var nämligen den att vi spillde ut en del av ölet under mätningen. Vi fingo göra om den flera gånger, därför att min man och jag och min lille gosse som med levande intresse deltog i uppgiftens lösning vid räkningen av kvartslitrar kommo till olika resultat.

Högaktingsfullt
Hilma Göranson.

P. S. Det vore mycket vänligt om ni för framtiden när ni ger vår lille gosse hemuppgifter i räkning, av sparsamhetsskäl ville använda vatten i stället för öl.

Given, men om I det kunnen, så besparen den fattige skammen att behöva räkna ut sin hand.

D. Didérot.

Sovrum

Gör ett besök i vår Möbelavdelning och bese den vackra sovrumsmöblen i moderniserad

GUSTAVIANSK STIL

varom bilden ger en föreställning. Den har utgått från

BODAFORS

välkända etablissement och säljes till ett i förhållande till konstnärlighet och soliditet utomordentligt förmånligt pris. Inhämta samtidigt upplysningar om bosättningsförsäkringen och våra förmånliga avbetalningsvillkor.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & CO
MÖBEL- & KLÄDDJÄRNINGEN
Tel. 16845. GÖTEBORG Tel. 16845.

SWALANDERS KÄFFE
KUNSGAT. 17. TEL. 3658. KORSGAT. 13. TEL. 5167.
BAZAR ALLIANCE 132-133 NLS. EDVINGSGAT. 24

En fråga - Fyra svar

Varför få barnsköterskor från Hvita Korsets Sköterske- & Husmoderskola i Älmhult ofta företräde till platser, där god praktisk-teoretisk utbildning tillämbas betydelse eller sättes som villkor?

- Jo!**
- DÄRFÖR: att Hvita Korsets Sköterskeskola i Älmhult västtjerskelever en verkligt god och mångsidig praktisk-teoretisk utbildning.
  - DÄRFÖR: att Hvita Korsets skola med sin goda praktisk-teoretiska utbildning visat sig kunna uppfylla de rimliga fördringar, en husmoder har rätt uppställa för sin barnsköterska i såväl frisk- som sjukbarvård — samt icke minst
  - DÄRFÖR: att Hvita Korsets skolor även äro tränade i praktiska hemsysslor, vilka de — i enlighet med skolans regler o. gamla traditioner — ej hålla sig för goda att utföra.
  - DÄRFÖR: väljer en klok, praktisk husmoder sköterska som utexaminerats från

Hvita Korset
Den 31 innevarande augusti utexamineras 12 sköterskor, som önska platser i September. Önskvärd lön 60 kr. pr. mån.
Förfrågningar besvaras mot svarspost.

Hotell & Pensionat Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljus hembrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Norr 24241.

BLÅ PORTEN
Drottninggatan 29
1sta klass Frukost-, Lunch- & Middagsrestaurang samt Caféserving.
Kaffefrukost. fr. Kr. 1:25. Lunch Kr. 1:50. Middag Kr. 1:75
Vällagade rätter för avhämtning till billiga priser.
Tel. 14556.

BREVLÅDA.

L. C. Med verkligt nöje! Det är icke ofta man finner så kristallklara tankar. Eller så vackra.
S. A. Tack! Brev snarast.
Margareta. Återhälsning!
Förste pr K. L. För sent att åtgöra något till veckans nr. Vi skola i försöka till nästa.
I. K. Våra vänskapliga tankar.
J. H., G. L., H. M. Tyvärr o-möjligt.

Välmeriterad Sjuksköterska
gärna med sjukgymnast- eller barnmorskeexamen och helst med praktik från barnsjukhus eller barnhem och helst även från elektromedical-fysikalisk anstalt, sökes att under läkarens överinseende förestå förstklassigt vården för späda och äldre barn. (Sökande med även kindergartensutbildning har företräde). Anmälan med uppgift om när platsen kan tillträdas åtföljd av lönepretentioner, rek. och foto adresseras till Syssломannen, Hvita Korsets Sköterske- och Husmoderskola, Älmhult.

Arla Mjolk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Men ni skrattar kanske endast åt mig!

— Nej, jag skrattar icke, svarade Grazia och såg tankfullt ut över havet.

Ferrante stod tyst.

— Venedig gör mig bedrövad men helbräddagor mig, fortsatte Giorgio och strök sig över pannan liksom för att jaga bort de sorgsna skuggorna.

En stund stodo de alla tre tysta, var och en upptagen av sina egna tankar. Det var Ferrante som först bröt tystnaden, i det han med en suck yttrade till vännen:

Berätta oss din historia, Giorgio. Giorgio såg på Grazia, och ehuru hon icke talade, läste han även i hennes ögon samma önskan.

— Vilket intresse kan väl en kärlekshistoria hava för er? sporde han och såg på dem bägge.

Men åter läste han i bägges ansikten en så häftig, nästan smärtsam önskan att få höra, känna och undersöka denna sak, att han i samma ögonblick anade de kval, som hos bägge dolde sig bakom denna önskan. Han förstod med ett ord allt, och han frågade därför icke mer.

— Jag gjorde hennes bekantskap

i Livorno för fyra år sedan, började han. Hon var polska och hette Anna. Hon var gift med en rå och brutal man, som var till ytterlighet svartsjuk på henne. Hon var liten, smärt och så bräcklig till hälsan att den minsta vindfläkt kom henne att hosta. Hon var så svag, och ändå älskade jag henne högre än alla de blomstrande majestätiska kvinnor jag träffat på i mitt liv, högre än jag någonsin åter skall kunna älska en kvinna.

— Och hon älskade också er? frågade Grazia ängsligt.

— Ja, svarade Giorgio genast. Hon var from och god, men hon älskade mig med en så innerlig hängivenhet att jag var fullständigt betagen därav. Mannen var så svartsjuk att han nästan aldrig lämnade henne en timmes frihet. Endast i kyrkan lät han henne vara ensam, ty hon var katolik, han ateist. Jag uppsökte henne alltså i kyrkan: hon darrade, stackars liten, därför att det hon yttrade var en bespottelse, en hädelse mot Gud, som säkert skulle straffa oss. Men hon förmådde lika så litet undfly mig som jag förmådde låta bli att följa henne överallt, överallt...

— Kom hon? frågade Grazia.

— Ja, hon kom, svarade Giorgio. Hon hade ju svurit det. Jag hade redan varit där i fem dagar, gömd i *Albergo Daniele*, förtärd av ångslan och otalig förhoppning. Jag kom, men hon var nästan döende. Jag fick aldrig veta hur det lyckats henne att fly bort och vilken kamp detta hade kostat henne. Av kärlek till mig låtsade hon som om hon varit alldeles frisk — och likväl

Ferrante och Grazia utbytte en blick.

— Slutligen, fortsatte Giorgio, fick mannen nys om någonting, och från ena dagen till den andra beslöt han sig för att resa bort med henne. Ah, vilken natt! Med nakna fötter, insvept i en schal och darrande av ångest och köld, hade Anna mod att lämna sitt rum och komma till mig, förtvivlad och darrande. Varje minut vi tillbragte tillsammans utsatte oss bägge för dödsfara, och likväl kunde vi icke skiljas. Då hon måste lämna mig, kastade hon sig på knä och svor mig att hon den tjugonde oktober klockan tio på aftonen skulle vara i Venedig och invänta mig och att allenast döden kunde hindra henne från att utföra detta beslut...

— Kom hon? frågade Grazia.

— Ja, hon kom, svarade Giorgio. Hon hade ju svurit det. Jag hade redan varit där i fem dagar, gömd i *Albergo Daniele*, förtärd av ångslan och otalig förhoppning. Jag kom, men hon var nästan döende. Jag fick aldrig veta hur det lyckats henne att fly bort och vilken kamp detta hade kostat henne. Av kärlek till mig låtsade hon som om hon varit alldeles frisk — och likväl

närmade döden sig med snabba, säkra steg.

— Huru länge voro ni tillsammans? frågade Ferrante.

— Ätta dagar, svarade Giorgio. En afton hade jag gått ut för att utträtta några viktiga förrättningar. Jag var borta en två, tre timmar, och då jag kom tillbaka, var hon borta. Under två dagar genomströvade jag Venedig som en galning för att söka efter henne. Jag kunde icke tro att hon var borta. Där-efter gav jag mig förtvivlad i väg till Polen...

— Och ni fann henne? sporde Grazia ängsligt.

— Nej — hon hade dött under vägen.

På eftermiddagen begävo de tre vännerna sig ned till ångaren, som skulle föra dem åter till Venedig.

— Ni bör hava lidit mycket av detta dödsfall, sade Grazia, som gick emellan de bägge herrarna.

— Ja mycket, men icke länge. Den värld, i vilken vi leva, och det liv, vi föra, tillåter oss endast att känna lidandet medan det är verkligt intensivt.

— Ja, du har rätt, sade Ferrante.

— Men, fortsatte Giorgio, den-

na stackars lilla har i allt för mig varit som det stora, flyktande ideal, som vi alla längta efter att få se för att leva livet... Fatten I nu, varför jag kallar min resa till Venedig för en pilgrimsfärd? Venedig förekommer mig såsom den grav, vilken har uppslukat all mitt livs poesi, och varför jag, när jag känner mig genomisad av världens frivolitet och skepticism, kommer hit för att påminna mig detta älskliga väsen, som endast levde för den kärlek, som skulle påskynda hennes död.

De gingo ombord. Det fanns inga andra resande än de, och som en skinande koppar-diskus gled solen långsamt ned bakom horisonten. De sutto länge utan att tala. Plötsligt yttrade Grazia:

— Stackars kvinna! Hon kunde ha levat, älskat och vara lycklig...

— Vem vet!... sade Giorgio tungt. Om hon icke dött, så hade måhända kärleken dött.

— Du har rätt, sade Ferrante tyst.

— Ja, ni har rätt, återtog Grazia. Därefter talade de icke mer om denna sak.

De höllo Giorgio sällskap hela aftonen till dess han klockan halv

elva skulle resa tillbaka till Rom och samtalade lugnt och kallt om konst, poesi, resor och sällskapslivet i Rom och Neapel. Då vännen hade rest, begävo de sig i stället för att taga en gondol, liksom efter en tyst överenskommelse, till fots tillbaka till deras bostad. De passerade genom smala gränder och över broar, på vilka de emellanåt stannade för att se ned i det mörka vattnet. De höllo icke varandra under armen eller i handen och de yttrade intet till varandra, nästan som om den enda icke anat den andras närhet. Järnvägsstationen låg långt ifrån deras hem, och de använde nästan en timme på vägen. Då de äntligen nådde den lilla port, som från en bakgård förde in till palatset, öppnade Ferrante den. Men de gingo icke in: de sågo på varandra, orörliga och med en kall blick.

— Farväl, Ferrante, sade hon.

— Farväl, Grazia, svarade han. Och i nattens mörker avlägsnade han sig, under det att den lilla porten hastigt stängdes.

SLUT.